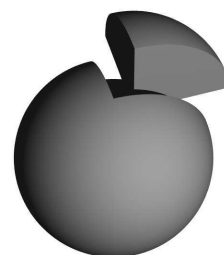

Elektromagnetno polje: 1. popravni kolokvij

Naloga 1:

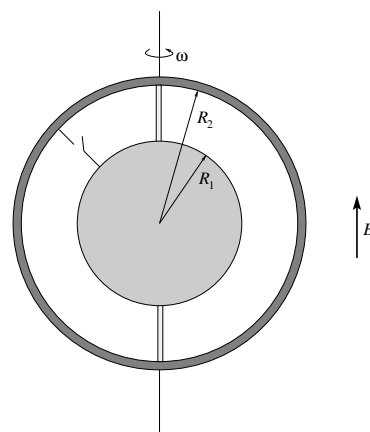
Neprevodno kroglo z radijem R enakomerno po celotnem volumnu nabijemo, tako da celotni naboj znaša e . Nato iz nje izrežemo $1/8$, ki ustreza prostoru $x > 0$, $y > 0$ in $z > 0$. Izračunajte velikost in smer sile, ki deluje na izrezan del.

Naloga 2:

Koncentrični med seboj tego speti kovinski krogelni lupini z radijema R_1 in R_2 sta nabiti z nabojem e (notranja) in $-e$ (zunanja). Okoli osi z se lahko prosto vrtita (vztrajnostni moment J). Krogli se nahajata v zunanjem magnetnem polju $\vec{B} = B\hat{e}_z$.

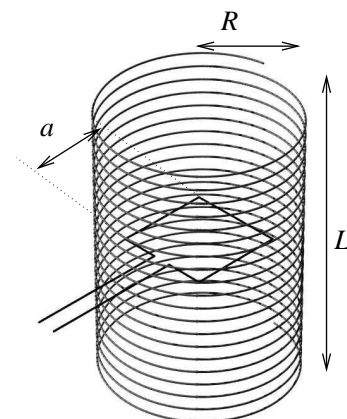
Izračunajte vrtilno količino EM polja ter kotno hitrost, s katero se kroglji zavrtita, če ju v nekem trenutku kratko sklenemo, tako da se naboja izničita.

Naloga 3:

Kvadratna zanka s stranico a po kateri teče tok $I = I_0 \cos(\omega t)$, se nahaja znotraj dolge tuljave z radijem R , dolžino $L \gg R$ ter $N \gg 1$ navoji.

- Kolikšna napetost $U(t)$ se inducira na priključkih tuljave?
- Kolikšen tok teče skozi tuljavo, če jo kratko sklenemo in če ima zanemarljiv notranji upor?
- Koliko se spremeni amplituda napetosti na kvadratni zanki (se poveča ali zmanjša?) po tem, ko smo tuljavo kratko sklenili?

Čas reševanja: 90 min

Dovoljeni pripomočki: list z enačbami, matematični priročniki in zbirke matematičnih enačb (po lastni izbiri), žepni računalnik brez zmožnosti brezžične komunikacije.

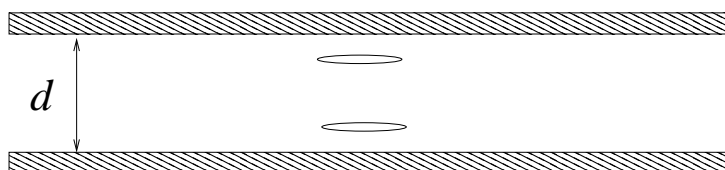
Elektromagnetno polje: 2. popravni kolokvij

Naloga 1:

EM valovanje ki se med dvema prevodnima ravnima ploščama na razdalji d širi v smeri x lahko zapišemo kot superpozicijo dveh ravnih valovanj z valovnima vektorjema $(k, 0, \kappa)$ in $(k, 0, -\kappa)$.

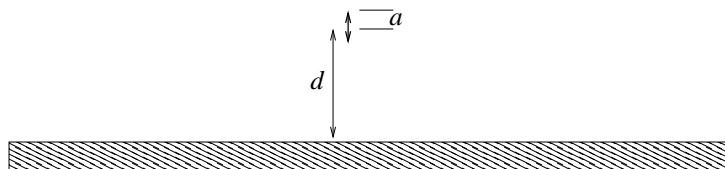
- Poiščite vse možne načine valovanja pri danem valovnem vektorju k . Pri vsakem navedite ω , $\vec{E}(x, y, z, t)$ ter $\vec{B}(x, y, z, t)$.
- Med ti dve plošči sedaj postavimo dve vodoravni okrogli tokovni zanki, eno na višini $d/4$ in drugo nad njo na višini $3d/4$. Enkrat ju napajamo tako, da teče tok skozi njiju v isti smeri, drugič pa v nasprotni. Kolikšna mora biti v enem in drugem primeru frekvenca, da bosta oddajali propagirajoče valovanje?

Namig: simetrija anten določa simetrijo izsevanega valovanja. Ker gledate valovanje na veliki razdalji od antene, lako uporabite rezultate naloge a).

Naloga 2:

Delec z nabojem e se nahaja na višini d nad prevodno ploščo in niha v smeri z s frekvenco ω in (majhno) amplitudo a . Razdalja d je podobnega velikostnega reda kot c/ω . Za velike razdalje r določite $\vec{E}$, $\vec{B}$, kotno porazdelitev izsevane moči ter celotno izsevano moč.

Naloga 3:

Delec z nabojem e in maso m , ki se lahko giblje v ravnini $z = 0$, se nahaja v električnem potencialu $\varphi = -\alpha r^{-2}$, ter homogenem magnetnem polju $B = B\hat{e}_z$, ki ga opišemo s potencialom $\vec{A} = -\frac{1}{2}\vec{r} \times \vec{B}$.

Ob času $t = 0$ delec miruje na razdalji R od osi z . Kolikšna mora biti gostota magnetnega polja B , da delec ne bo "padel" v izhodišče? Do kakšne razdalje r_0 se mu najbolj približa?

Navodilo: Zapišite Lagrangeovo in Hamiltonovo funkcijo v cilindričnih koordinatah ter poiščite impulz, ki se ohranja.

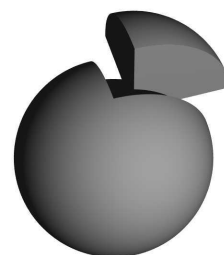
Čas reševanja: 90 min

Dovoljeni pripomočki: list z enačbami, matematični priročniki in zbirke matematičnih enačb (po lastni izbiri), žepni računalnik brez zmožnosti brezžične komunikacije.

Elektromagnetno polje: 1. pisni izpit

Naloga 1:

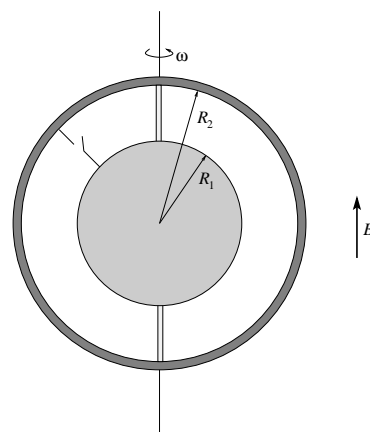
Neprevodno kroglo z radijem R enakomerno po celotnem volumnu nabijemo, tako da celotni naboj znaša e . Nato iz nje izrežemo $1/8$, ki ustreza prostoru $x > 0$, $y > 0$ in $z > 0$. Izračunajte velikost in smer sile, ki deluje na izrezan del.

Naloga 2:

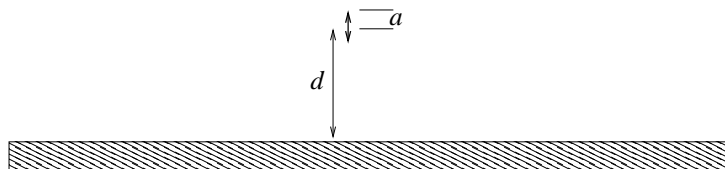
Koncentrični med seboj tego speti kovinski krogelni lupini z radijema R_1 in R_2 sta nabiti z nabojevema e (notranja) in $-e$ (zunanja). Okoli osi z se lahko prosto vrtita (vztrajnostni moment J). Krogli se nahajata v zunanjem magnetnem polju $\vec{B} = B\hat{e}_z$.

Izračunajte vrtilno količino EM polja ter kotno hitrost, s katero se kroglji zavrtita, če ju v nekem trenutku kratko sklenemo, tako da se naboja izničita.

Naloga 3:

Delec z nabojem e se nahaja na višini d nad prevodno ploščo in niha v smeri z s frekvenco ω in (majhno) amplitudo a . Razdalja d je podobnega velikostnega reda kot c/ω . Za velike razdalje r določite $\vec{E}$, $\vec{B}$, kotno porazdelitev izsevane moči ter celotno izsevano moč.

Čas reševanja: 90 min

Dovoljeni pripomočki: list z enačbami, matematični priročniki in zbirke matematičnih enačb (po lastni izbiri), žepni računalnik brez zmožnosti brezžične komunikacije.